

Project Fantasiedieren (2017)

Korte omschrijving en doelgroep

Het Project Fantasiedieren is een project dat ingezet kan worden voor (hoog)begaafde leerlingen in de reguliere klas of in de plusklas. Het is in principe geschikt voor zowel reguliere leerlingen als (hoog)begaafde leerlingen van groep 3 en 4.

Uiterlijk van het materiaal

Het materiaal bestaat uit een korte handleiding van het project.

Kosten van het materiaal

De handleiding voor het projectverloop is gratis.

Uitgever

Het Project Fantasiedieren werd ontworpen door leraar Derk Lettink van de Jan Ligthartschool Driecant te Tilburg. Hij is verbonden aan de onderzoekswerkplaats POINT via zijn onderzoek naar het stimuleren van executieve functies bij (hoog)begaafde leerlingen.

Aanschaf

De handleiding van het project is als bijlage toegevoegd in dit document.

Theoretische verantwoording

Bij het werken met begaafde leerlingen is het belangrijk om aandacht te hebben voor de perfectionistische karaktereigenschap van deze doelgroep. Als leraar kan je deze leerlingen helpen bij het leren relativeren en omgaan met fouten en/of imperfecties.

Begaafde leerlingen leggen de lat voor zichzelf vaak extreem hoog. Een veel gehoord probleem van leerkrachten is de tekenopdracht die regelmatig verscheurd wordt door de leerling en in de prullenbak verdwijnt. Deze leerlingen leggen zichzelf vaak een niet-realistische norm op (een tekening die er precies zo uit moet zien als in het echt) en als ze niet in staat zijn aan deze norm te voldoen, dan verstoppen ze het werk, ze verscheuren het of gooien het weg. Hierdoor willen ze soms bepaalde dingen helemaal niet meer doen en geven op. Ze raken extreem bang om te galen en willen deze faalervaring niet meer doen en geven op. Hierdoor kunnen ze het werk dat jij als leerkracht opdraagt gaan weigeren. (Bakx, de Boer, van den Brand, van Houtert, 2016, p. 110)

Voor wie meer wilt weten over werken met (hoog)begaafde leerlingen:

Bakx, A., de Boer, E., van den Brand, M., & van Houtert, T. (2016). *Werken met begaafde leerlingen in de klas*. The Netherlands, Assen: Koninklijke van Gorcum.

Conclusie

Het project werkt voor de leerlingen zeer motiverend. Het vergt om behoorlijk wat begeleiding van de leerkracht in de voorbereiding en tijdens de lesmomenten, voornamelijk het verzamelen van knutselmaterialen, het begeleiden van leerlingen bij het leren relativeren en het organiseren van een ouderbezoek aan de school. Tijdens het tekenen van het fantasiedier en de concrete uitwerking, beginnen leerlingen vaak opnieuw bij kleine foutjes en imperfecties. De leerkracht zou hierbij moeten bewaken dat leerlingen niet gedemotiveerd of gefrustreerd raken door hen erop te wijzen dat het niet erg is als de bouwtekening niet perfect is of niet exact overeenkomt met het knutselwerk. Het project kan daarnaast niet ingezet worden tijdens één lesmoment, want het bestaat uit verschillende stappen. Het is dan ook moeilijk om slechts één leerling hiermee aan de slag te laten gaan. Het is dus best een project voor de hele klas, zodat de leerkracht ook de tijd heeft om de leerlingen hierbij te begeleiden.

Projectverloop Fantasiedieren (2017)

Stap 1: ontwerpen

De leerlingen bedenken zelf een fantasiedier. Daarvoor kunnen ze bestaande dieren met elkaar combineren, maar ook volledig nieuwe kleuren en vormen bedenken. Ze tekenen het vooraanzicht van dit dier en vervolgens ook de zijaanzichten en het achteraanzicht.

Ter voorbereiding op het nabouwen van het dier, denken de leerlingen na over de verschillende stappen voor het construeren van het fantasiedier en het materiaal dat ze daarvoor nodig hebben. Zo kunnen ze thuis alvast het benodigde materiaal uitzoeken en meebrengen naar school.

Stap 2: construeren

De leerlingen gaan aan de slag met het nabouwen van de fantasiedieren. Hierbij zullen ze voor het zo exact mogelijk nabouwen van de onderdelen creatieve werkwijzen moeten bedenken en tegelijkertijd leren relativeren wanneer het niet helemaal perfect lukt. Daarbij lopen ze namelijk ongetwijfeld tegen het probleem dat de concrete uitwerking niet exact hetzelfde is als de bouwtekening. Doordat ze op voorhand een stappenplan voor het knutselwerk moeten bedenken, leren de leerlingen tevens hoe ze planmatig te werk kunnen te gaan.

Stap 3: presenteren

Als laatste stap van het project organiseren de leerlingen een bezoekdag voor ouders. Ze presenteren de fantasiedieren in een museum. Daarbij maken ze kaartjes met daarop de kenmerken van het dier, bijvoorbeeld de herkomst, geluiden die het dier maakt, wat het dier eet, etc. Hiermee krijgt de leerling de kans om zich te verdiepen in de diersoorten die in bepaalde klimaten leven, welke kenmerken dieren daar hebben, welk voedsel er is, etc. om vervolgens te redeneren waar hun dier zou thuishoren en met welke reden.

Praktijkvoorbeeld van dit project: <https://youtu.be/mm-d9V2yzlk>